

Επετειακή εκδήλωση παρουσίασης Κατηχητικού Βοηθήματος για την Έξοδο του Μεσολογγίου στην Αθήνα

[Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Αιτωλίας και Ακαρνανίας](#)

Με την παρουσία του Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. κ. Ιερωνύμου και των Μελών της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση, που διοργάνωσαν η Αποστολική Διακονία της Εκκλησίας της Ελλάδος και η Ιερά Μητρόπολη Αιτωλίας και Ακαρνανίας, στην Μεγάλη Αίθουσα του Συνοδικού Μεγάρου της Εκκλησίας της Ελλάδος, στην Αθήνα, την Τρίτη 3 Μαρτίου 2026.

Κατά την εκδήλωση παρουσιάστηκαν τα βιβλία «Η πύλη του χρόνου και η

αποστολή των πέντε. Ένα ταξίδι στο Μεσολόγγι της πίστης και της ελευθερίας», τα οποία αποτελούν Κατηχητικά Βοηθήματα για παιδιά και νέους και συνοδεύονται από το αντίστοιχο βιβλίο για τον Κατηχητή.

Στην εναρκτήρια προσφώνησή του ο Μητροπολίτης Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνός ανέφερε ότι οι επετειακές εκδηλώσεις που διοργανώνει η Ιερά Μητρόπολη Αιτωλίας και Ακαρνανίας έχουν ως βασικό συστατικό και την παιδαγωγική διάσταση της Εξόδου του Μεσολογγίου. Καρπός αυτής της διάστασης είναι το κατηχητικό βοήθημα που παρουσιάζεται σήμερα, το οποίο πρόκειται για πρωτότυπο εγχείρημα τόσο από παιδαγωγική, όσο και από λογοτεχνική άποψη.

Ο Σεβασμιώτατος ευχαρίστησε θερμά τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. κ. Ιερώνυμο Πρόεδρο της Ιεράς Συνόδου, καθώς και όλους τους Αγίους Συνοδικούς Αρχιερείς – μέλη της παρούσης Συνοδικής Περιόδου, τόσο για την φιλοξενία της εκδηλώσεως της παρουσίασης του Επετειακού Βοηθήματος όσο και για την αφιέρωση των φετινών Διπτύχων στην επέτειο των Διακοσίων Ετών από την Ηρωική Έξοδο, την διοργάνωση και πραγματοποίηση του Συνεδρίου της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Πολιτιστικής Ταυτότητας της Εκκλησίας της Ελλάδος με αξιόλογους ομιλητές και εισηγητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό, το οποίο θα διεξαχθεί στην Ιερά Πόλη του Μεσολογγίου τον προσεχή Οκτώβριο, καθώς και την διοργάνωση του Μαθητικού Διαγωνισμού με θέμα την Έξοδο και την πραγματοποίηση της απονομής των βραβείων στους μαθητές και στις μαθήτριες, στην Ιερά Πόλη του Μεσολογγίου τον προσεχή Απρίλιο.

Επίσης ευχαρίστησε θερμά τους συγγραφείς του διπλού αυτού έργου, την κα Πηνελόπη Μωραΐτου και τον κ. Ηλία Λιαμή, καθώς και τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Φαναρίου κ. Αγαθάγγελο, Διευθυντή της Αποστολικής Διακονίας, ο οποίος, με μεγάλη προθυμία, συμμερίστηκε τους οραματισμούς του εγχειρήματός μας. Με συνέπεια και εκκλησιαστικό φρόνημα ανέλαβε με επιμέλεια, την εκδοτική φροντίδα και την ευρύτερη υποστήριξη των επετειακών αυτών δράσεων, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη διάδοση και υλοποίηση του πνευματικού αυτού έργου.

Αμέσως μετά πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση των βιβλίων από τον συγγραφέα – ιστορικό κ. Γεώργιο Καραμπελιά, ο οποίος αναφέρθηκε στις ιστορικές και παιδαγωγικές διαστάσεις της θυσίας του Μεσολογγίου και τις προεκτάσεις της στο παρόν και το μέλλον.

Ο κ. Καραμπελιάς παρουσίασε τα ιστορικά γεγονότα των πολιορκιών και της Εξόδου του Μεσολογγίου, τονίζοντας ότι το Μεσολόγγι αναδείχθηκε σε στρατηγικό προπύργιο της Επανάστασης και πανευρωπαϊκό σύμβολο αντίστασης,

ιδιαίτερα μετά τον θάνατο του Λόρδου Μπάιρον το 1824.

Μετά από δύο αποτυχημένες πολιορκίες (1822, 1823), ο Σουλτάνος επιστράτευσε το 1825 τις ενωμένες δυνάμεις των Κιουταχή και Ιμπραήμ. Παρά την ηρωική άμυνα, ο πλήρης αποκλεισμός από τη στεριά και τη λιμνοθάλασσα οδήγησε τους κατοίκους σε απελπιστική πείνα, αναγκάζοντάς τους να τρέφονται με ζώα και χόρτα. Μέσα σε αυτό το κλίμα, αποφασίστηκε η ηρωική Έξοδος τη νύχτα της 10ης Απριλίου 1826.

Κεντρική φυσιογνωμία υπήρξε ο Επίσκοπος Ρωγών Ιωσήφ, ο οποίος απέτρεψε τη θανάτωση των γυναικόπαιδων και εμπύχωσε πνευματικά τους αγωνιστές πριν τη θυσία. Αν και η Έξοδος κατέληξε σε σφαγή και μαζικές ανατινάξεις, όπως αυτή του Χρήστου Καψάλη, το ηθικό αποτύπωμα ήταν τεράστιο.

Ολοκληρώνοντας την ομιλία του υπογράμμισε, ότι η πτώση της «ιερής πόλης» συγκλόνησε την Ευρώπη, αναζωπυρώνοντας το κίνημα του Φιλελληνισμού. Η διεθνής κατακραυγή και η πίεση της κοινής γνώμης υποχρέωσαν τις Μεγάλες Δυνάμεις να παρέμβουν, οδηγώντας στη Συνθήκη του Λονδίνου και τη Ναυμαχία του Ναβαρίνου, που εξασφάλισαν τελικά την ελληνική αυτονομία. Η θυσία του Μεσολογγίου λειτούργησε ως καταλύτης για την εθνική ενότητα και την τελική δικαίωση του Αγώνα.

Την εκδήλωση έκλεισε ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. κ. Ιερώνυμος, ο οποίος ανέφερε αρχικά ότι 200 χρόνια μετά την ηρωική Έξοδο του Μεσολογγίου η Εκκλησία, μέσω της εν λόγω πρωτοβουλίας, επιλέγει να τιμήσει το εμβληματικό αυτό γεγονός με τον πιο ουσιαστικό τρόπο: την Παιδαγωγία.

Ακολούθως υπογράμμισε, ότι «η παρούσα έκδοση αποτελεί υπόμνηση της διαρκούς αποστολής της Εκκλησίας να συνομιλεί δημιουργικά με τον πολιτισμό και την ιστορία.

Η παράδοση λειτουργεί ως ζωντανός οργανισμός· μεταφέρει αξίες, εμπειρίες και πνευματικό πλούτο, τους οποίους κάθε γενιά καλείται να ενσωματώσει στη δική της πορεία. Ως εκ τούτου, σε μια εποχή ταχύτατων μεταβολών, όπου ο ψηφιακός κόσμος αναδιαμορφώνει τις συνειδήσεις και τους ρυθμούς της ζωής, η Εκκλησία προσφέρει ένα σταθερό σημείο αναφοράς: το βιβλίο ως φορέα μνήμης, ως τρόπο μαθητείας, ως γέφυρα ανάμεσα στο παιδί και στην εκκλησιαστική κοινότητα, ως συνειδητή επιλογή ποιμαντικής ευθύνης και δημιουργικής παρουσίας μέσα στη σύγχρονη πραγματικότητα».

Ολοκληρώνοντας τον χαιρετισμό του ο Μακαριώτατος, αφού ευχαρίστησε τον

Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Αιτωλίας και Ακαρνανίας κ. Δαμασκηνό, τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Φαναρίου κ. Αγαθάγγελο, τους συγγραφείς των βιβλίων κα Πηνελόπη Μωραΐτου και κ. Ηλία Λιαμή και την εικονογράφο κ. Πέγκυ Φούρκα, ευχήθηκε ο Κύριος να ενδυναμώνει όλους όσοι διακονούν το έργο της παιδείας και της ποιμαντικής, ώστε το υψίστης αξίας ιστορικό γεγονός της Εξόδου να εμπνέει πάντοτε στους νέους μας υψηλά ιδανικά, όπως η αξιοπρέπεια, η εθνική και ηθική ελευθερία και η αυτοθυσία.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την απονομή των αναμνηστικών μεταλλίων που εξέδωσε η Ιερά Μητρόπολη για τους εορτασμούς των 200 ετών, στον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. κ. Ιερώνυμο και δια χειρών του Μακαριωτάτου στον Μητροπολίτη Φαναρίου κ. Αγαθάγγελο και στον ομιλητή τον κ. Γεώργιο Καραμπελιά.

Παρέστησαν Συνοδικοί Γραμματείς και Υπάλληλοι της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος, ο Βουλευτής Αιτωλοακαρνανίας κ. Θανάσης Παπαθανάσης ως εκπρόσωπος του Προέδρου της Βουλής των Ελλήνων, ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδος κ. Νεκτάριος Φαρμάκης, ο Αντιπεριφερειάρχης Αιτωλοακαρνανίας κ. Θανάσης Μαυρομμάτης, οι Δήμαρχοι Αγρινίου κ. Γεώργιος Παπαναστασίου και Ξηρομέρου κ. Ιωάννης Τριανταφυλλάκης, Ανώτατοι Αξιωματικοί των τριών κλάδων του Ελληνικού Στρατού, ως εκπρόσωποι των Αρχηγών του Γενικού Επιτελείου Στρατού, του Γενικού Επιτελείου Αεροπορίας και του Πολεμικού Ναυτικού, Αιτωλοακαρνανέες Κληρικοί που διακονούν στην Αττική, ο Πρωτοσύγκελλος της Ιεράς Μητροπόλεως Αρχιμ. Θεόκλητος Ράπτης, ο Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος Αρχιμ. Ιωσήφ Ζωγράφος και άλλοι Κληρικοί.

[Δείτε ΕΔΩ φωτογραφικό υλικό](#)

Ακολουθεί ο χαιρετισμός του Μητροπολίτου Αιτωλίας και Ακαρνανίας:

Μακαριώτατε Αρχιεπίσκοπε Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμε,

Σεβασμιώτατοι άγιοι Συνοδικοί Αρχιερείς

Πανιερώτατε Μητροπολίτα Φαναρίου κ. Αγαθάγγελε,

Σεβασμιώτατοι και Θεοφιλέστατοι Άγιοι Αρχιερείς,

Θεοφιλέστατε Άγιε Αρχιγραμματεύ,

Πανοσιολογιώτατοι και Αιδεσιμολογιώτατοι Γραμματείς της Ιεράς Συνόδου,

Ελογιμώτατε κ. Καθηγητά,

Εντιμώτατοι άρχοντες,

Αγαπητοί μου Αδελφοί

Η ηρωική έξοδος του Μεσολογγίου απετέλεσε την κορωνίδα του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα του έθνους μας από τον τουρκικό ζυγό. Πρόκειται για γεγονός τραγικό, συγχρόνως και μεγαλειώδες, καθώς προέκυψε από ηρωική αντίσταση εναντίον της βαρβαρότητας, αδιαπραγμάτευτη προσήλωση σε πανανθρώπινες αξίες και ιδανικά και, τελικώς, θυσία ολοκαυτώματος στον βωμό της ελευθερίας.

Τα ποτισμένα από το αίμα των μαρτύρων της Εξόδου ερείπια του Μεσολογγίου αποτέλεσαν θεμέλιο της ελευθερίας μας και βρίσκονται τοποθετημένα στη βάση της ιεράς τραπέζης της ελληνικής ιστορίας. Και ιδού το ιστορικό παράδοξο: η γενική σφαγή και η ολοκληρωτική καταστροφή μιας πόλης να μεταβάλλεται σε παράγοντα τελικής νίκης και ένταξης των κατοίκων της στο πάνθεο των ηρώων της παγκόσμιας ιστορίας.

Το Μεσολόγγι αποτελεί την πιο αδιαμφισβήτητη απόδειξη πως η πνευματικότητα είναι ο μόνος δρόμος για να οδηγηθεί ένας λαός στην υψηλή πράξη. Την ώρα που ο απλός Μεσολογγίτης προτιμά τον θάνατο από την υπόδουλη ζωή, αναδεικνύεται η αληθινή φύση του ανθρώπου, η σφραγισμένη από την εικόνα τού Θεού, που τον καθιστά ικανό να υπερβαίνει την φθαρτότητα των αισθητών και να έλκεται από τη λαμπρότητα των αιωνίων. Σε αυτόν τον αγωνιστή που το χέρι του δεν άντεχε καλά καλά να κρατήσει το καριοφίλι εξαιτίας της πείνας, η ορθόδοξη πίστη κατάφερε να διατηρήσει μέσα του, ζωντανό το αίσθημα της πνευματικής υπεροχής απέναντι στη βαρβαρότητα των πολιορκητών. Πίσω από την απόφαση των εξοδιτών, «δρόμο να σχίσουν τα σπαθιά κι ελεύθεροι να μείνουν εκείθε με τους αδελφούς, εδώθε με το χάρο», κρύβεται η άρνησή τους να ζήσουν ζωή ανάξια της λαμπρής ιστορίας των προγόνων και του ήθους των αγίων που προηγήθηκαν. Πίσω από τη θυσία τους, δεν κρύβεται η αντίδραση μιας περιθωριακής ελίτ και η εξέγερση μιας κοινωνικής τάξης εναντίον μιας άλλης, όπως υποστηρίζουν ορισμένοι σύγχρονοι αποδομητές της ιστορίας. Κρύβεται ο απόηχος μιας άλλης θυσίας· εκείνης του Παναγίου Θεανθρώπου και Σωτήρα Χριστού, που ήρθε στη γη να γαληνέψει την αγριεμένη ανθρώπινη ψυχή και σαν ένας άλλος μεγάλος Εξοδίτης, με τον σταυρό Του αντί για σπαθί, ν' ανοίξει δρόμο ανάμεσα στο σκοτάδι της καταστροφικής και βάρβαρης αμαρτίας προς μια ζωή φωτός χωρίς πόνο και χωρίς τέλος. Πίσω από την απόλυτη αυταπάρνησή τους, κρύβεται το

πλήθος των μαρτύρων και αγίων της πίστης μας και ο αγώνας τους, να θεμελιώσουν με το αίμα τους έναν πολιτισμό ανθρωπιάς και ένα νόημα ζωής, στηριγμένο στην ελπίδα της αιωνιότητας. Το έπος του Μεσολογγίου δεν είναι μόνον έπος εθνικό. Είναι έπος βαθιά πολιτικό, εξόχως πολιτιστικό και βαθύτατα πνευματικό.

Πάνω σε αυτό το ύψιστο πνευματικό υπόβαθρο θέλησε η Ιερά Μητρόπολη Αιτωλίας και Ακαρνανίας να τιμήσει τα 200 χρόνια του ιστορικού γεγονότος της Εξόδου του Μεσολογγίου, έχοντας τη βαθιά πεποίθηση πως στα τείχη της Ιεράς Πόλης, οι ηρωικοί υπερασπιστές, ως οι άγιοι της ιστορίας, συναντήθηκαν με τους αγίους της Εκκλησίας, ως τους ήρωες της πίστης μας. Δεν θελήσαμε να περιοριστούμε μόνο στην ιστορική διάσταση των γεγονότων. θελήσαμε να κρατήσουμε τη ματιά μας, προσηλωμένη στο μέλλον και να αντλήσουμε από το ιστορικό αυτό γεγονός οράματα και διδάγματα, κυρίως για την νέα γενιά.

Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο, οι επετειακές εκδηλώσεις που διοργανώνουμε έχουν ως βασικό συστατικό και την παιδαγωγική διάσταση της εξόδου του Μεσολογγίου. Καρπός αυτής είναι και το κατηχητικό βοήθημα το οποίο παρουσιάζεται σήμερα. Πρόκειται καταρχάς για ένα εγχείρημα πρωτότυπο, τόσο από παιδαγωγική όσο και λογοτεχνική άποψη. Σε πρώτο επίπεδο, οι μαθητές του κατηχητικού σχολείου, μέσα από ένα έργο παιδικής λογοτεχνίας, τού πρώτου στα χρονικά των ελληνικών παιδικών εκδόσεων, που έχει ως θέμα του το Μεσολόγγι, καλούνται να γνωρίσουν με βιωματικό τρόπο τα γεγονότα της Εξόδου, ταυτιζόμενοι με τους μικρούς ήρωες του Μεσολογγίου, τους γελεκτζήδες, τα μικρά παιδιά της πόλης, τα οποία, τις τραγικές εκείνες ημέρες, προσέφεραν και τον δικό τους ηρωισμό.

Επιτρέψτε μου να ευχαριστήσω τούτη την ώρα τους συγγραφείς του διπλού αυτού έργου κυρία Πηνελόπη Μωραΐτου και κ. Ηλία Λιαμή, καθώς και τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Φαναρίου κ. Αγαθάγγελο, Διευθυντή της Αποστολικής Διακονίας, ο οποίος, με μεγάλη προθυμία, συμμερίστηκε τους οραματισμούς του εγχειρήματός μας. Με συνέπεια και εκκλησιαστικό φρόνημα ανέλαβε με επιμέλεια, την εκδοτική φροντίδα και την ευρύτερη υποστήριξη των επετειακών αυτών δράσεων, συμβάλλοντας ουσιαστικά στη διάδοση και υλοποίηση του πνευματικού αυτού έργου.

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω θερμά, για την παρουσία σας σήμερα εδώ, στην κεντρική αίθουσα των συνεδριάσεων της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος. Εκφράζω την υική μου ευγνωμοσύνη προς τον Μακαριώτατο Αρχιεπίσκοπο Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμο, Πρόεδρο της Ιεράς Συνόδου, καθώς και προς όλους τους Αγίους Συνοδικούς Αρχιερείς - μέλη της παρούσης Συνοδικής Περιόδου, τόσο για την φιλοξενία της σημερινής μας

εκδηλώσεως της παρουσίας του Επετειακού Βοηθήματος όσο και για την αφιέρωση των φετινών Διπτύχων στην επέτειο των Διακοσίων Ετών από την Ηρωική Έξοδο, την διοργάνωση και πραγματοποίηση του Συνεδρίου της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Πολιτιστικής Ταυτότητας της Εκκλησίας της Ελλάδος με αξιόλογους ομιλητές και εισηγητές από την Ελλάδα και το εξωτερικό, το οποίο θα διεξαχθεί στην Ιερά Πόλη του Μεσολογγίου τον προσεχή Οκτώβριο, καθώς και την διοργάνωση του Μαθητικού Διαγωνισμού με θέμα την Έξοδο και την πραγματοποίηση της απονομής των βραβείων στους μαθητές και στις μαθήτριες, στην Ιερά Πόλη του Μεσολογγίου τον προσεχή Απρίλιο.

Οι ως άνω πρωτοβουλίες, δεν αποβλέπουν μόνον στην ιστορική αναπόληση, αλλά κυρίως στη διατήρηση της συλλογικής μνήμης και στη μεταλαμπάδευση των αξιών της πίστewας, της ελευθερίας και της θυσίας.

Επιτρέψτε μου στο σημείο αυτό να καλέσω στο βήμα τον ελλογιμώτατο καθηγητή κ. Γεώργιο Καραμπελιά, ο οποίος, με το δικό του γλαφυρό αλλά και τεκμηριωμένο τρόπο θα μας παρουσιάσει τις παιδαγωγικές διαστάσεις της θυσίας του Μεσολογγίου και τις προεκτάσεις τους στο παρόν και το μέλλον.

Σας ευχαριστώ θερμά!